

IUSTORIA 2021

Право и религија

25-27. март 2021, Правни факултет Универзитета у Београду
(онлајн)

Конференција се одржава преко платформе **Cisco Webex Meetings**, и отворена је за све заинтересоване слушаоце.

Линк за догађај:

<https://ppma.webex.com/ppma/j.php?MTID=m64abbee6aa0cd382ccf98e524614a48e>

или

Број догађаја: 181 210 3216

Шифра: **Iustoria2021**

Учесници који излажу ће добити и посебан позив мејлом кроз Вебекс софтвер.

ПРОГРАМ

Први дан – четвртак, 25. март

Свечано отварање конференције:

проф. др Зоран Мирковић, декан Правног факултета Универзитета у Београду

проф. др Милена Полојац, професорка Римског права на Правном факултету Универзитета у Београду, шефица Катедре за правну историју

доц. др Далибор Ђукић, наставник Црквеног права и члан Организационог одбора

Додела награде Фондације Алан Вотсон за 2020/21

проф. др Сима Аврамовић, председник Фондације

Прво пленарно предавање:

проф. др Срђан Шаркић
(Правни факултет Универзитета у Новом Саду)

Кривична дела против цркве и религије у средњовековном српском праву

Дискусија

Кратка пауза

I сесија: Право и религија у Европи у антици и раном средњем веку (енглеска сесија)

Улога Јупитера у организацији аргументације у Цицероновим беседама

Ана Шуменковић (Филозофски факултет Универзитета у Београду, Одељење за класичне науке)

Law and Religion

March 25th-27th 2021, University of Belgrade Faculty of Law(online)

The conference will be held over the **Cisco Webex Meetings** platform, and is open to all interested listeners.

Event link:

<https://ppma.webex.com/ppma/j.php?MTID=m64abbee6aa0cd382ccf98e524614a48e>

or

Event number: 181 210 3216

Password: **Iustoria2021**

Participants presenting at the conference will also get a special invitation by e-mail through Webex.

PROGRAMME

Day 1 - Thursday, March 25th

09:30 Formal conference opening:

Prof. Dr Zoran Mirković, Dean of the University of Belgrade Faculty of Law

Prof. Dr Milena Polojac, professor of Roman Law at the University of Belgrade Faculty of Law, Head of the Department of Legal History

Ass. Prof. Dr Dalibor Đukić, professor of Ecclesiastical Law and member of the Organizing Committee

Alan Watson Foundation award for 2020/21

Prof. Dr Sima Avramović, President of the Foundation

10:00 **First keynote lecture:**

Prof. Dr Srđan Šarkić
(University of Novi Sad Faculty of Law)

Crimes against the Church and Religion in Medieval Serbian Law

Discussion

11:15 Short break

11:30 Session I: Law and Religion in Europe in the Antiquity and Early Middle Ages (English session)

The Role of Jupiter in Argumentation Schemes of Cicero's Orations

Ана Шуменковић (University of Belgrade Faculty of Philosophy, Department of Classics)

*Улога црквених великодостојника у очувању римског права у
Византијском царству*

Рихито Ватанабе (Правни факултет Универзитета Хитоцубаши)

Новела XVII у светлу Lex Iulia de maiestate: студија случаја Хиларија од Арлеса

Викторија Сарацин (Факултет за право и администрацију и Институт за
класичну филологију Универзитета у Варшави)

Божји суд: социолошко-правна перспектива

Марко Дал Монте (Одељење за социологију права Универзитета Лунд)

*Однос права и религије на примеру црквеног права у средњовековној
Европи*

Дмитриј Долгих (Правни факултет Руског државног Универзитета правосуђа)

Дискусија

Кратка пауза

▪ *Role of church officials in the survival of Roman law in the Byzantine
Empire*

Rihito Watanabe (Hitotsubashi University Faculty of law)

▪ *Novella XVII in the light of Lex Iulia de maiestate: Hilary of Arles case study*

Wiktorja Saracyn (University of Warsaw Faculty of Law and Administration
and Institute of Classical Philology)

▪ *Trial by Ordeal: a socio-legal perspective*

Marco Dal Monte (Lund University Department of Sociology of Law)

▪ *Relations between law and religion on the example of Canon Law in
Medieval Europe*

Dmitry Dolgikh (Russian State University of Justice Faculty of Law)

Discussion

Short break

II сесија: Право и религија у антици (српска сесија)

Темис и Дике – правда у грчкој митологији

Исидора Фирст (Правни факултет Универзитета у Београду)

Схватања и слике правде у хеленском свету: Темиди и Дике

Александар Цветковић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Иван Милековић (Филозофски факултет Универзитета у Београду,
Одељење за Историју уметности)

Божји суд у старом и средњем веку

Богдан Стојановић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Однос ране Цркве према позитивном праву

Матија Стојановић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Целибат у старом и средњем веку – од религијске праксе до норме

Страхиња Костадиновић (Филозофски факултет Универзитета у Нишу)

Стефан Милић (Правни факултет Универзитета у Нишу)

Дискусија

Кратка пауза

13:30 Session II: Law and Religion in the Antiquity (Serbian session)

▪ *Themis and Dike- justice in Greek Mythology*

Isidora Fürst (University of Belgrade Faculty of Law)

▪ *Interpretations and images of justice in Hellenic world: Themis and Dike*

Aleksandar Cvetković (University of Belgrade Faculty of Law)

▪ *Trial by ordeal in the Antiquity and Middle Ages*

Bogdan Stojanović (University of Belgrade Faculty of Law)

▪ *Relations between the Early Church and the positive law*

Matija Stojanović (University of Belgrade Faculty of Law)

▪ *Celibacy in the Antiquity and Middle Ages – from religious practice to law*

Strahinja Kostadinović (University of Niš Faculty of Philosophy)

Stefan Milić (University of Niš Faculty of Law)

Discussion

Short break

III сесија: Право и црква у средњовековној Србији (српска сесија)

*Моделс односа цркве и државе – развој и имплементација у
средњовековној Србији*

Никола Гаšпарић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Кривична дела римокатоличког прозелитизма у Душановом законик

Стефан Стојановић (Правни факултет Универзитета у Нишу)

*Брак и примена кривичног права у брачним односима у
Немањичкој држави*

Милица Петровић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Утицај Српске православне цркве на камату

Ђорђе Гојковић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Дискусија

15:30 Session III : Law and the Church in Medieval Serbia (Serbian session)

▪ *Models of church-state relations – development and implementation in
medieval Serbia*

Nikola Gašparić (University of Belgrade Faculty of Law)

▪ *Criminal offences of Roman Catholic proselytism in Dušan's Code*

Stefan Stojanović (University of Niš Faculty of Law)

▪ *Marriage and application of criminal law in marital relationships in Serbia
under the Nemanjić dynasty*

Milica Petrović (University of Belgrade Faculty of Law)

▪ *Influence of the Serbian Orthodox Church on interest*

Đorđe Gojković (University of Belgrade Faculty of Law)

Discussion

Други дан – петак, 26. март

Day 2 - Friday, March 26th

Друго пленарно предавање:

Проф. др Вим Декок

(Правни факултет Католичког универзитета у Левену)

Право и моралност пословања у Европи у раном новом веку

Дискусија

Кратка пауза

10:00

Second keynote lecture:

Prof. Dr Wim Decock

(KU Leuven Faculty of Law)

The Law and Morality of Business in Early Modern Europe

Discussion

11:15

Short break

IV сесија: Старе вере, нови изазови (енглеска сесија)

*Акти Corrector cleri civitatis et diocesis Pragensis
и његов световни пандан*

Вероника Ондрашкова (Правни факултет Масариковог универзитета)

Између слободе и дужности: како је облигационо право Јевреја помирило оба

Агата Навацка (Колеџ МИШ Универзитета у Варшави)

*Утицај вероисповести трговца на развој Пословног права током
Златног века Шпаније: казуистички приступ Томаса де Меркада и
Мартина де Азпилкуета Трговинском праву*

Алексис Аудемар (Центар за историју правосудја Универзитета у Лилу)

*Правни положај непреобраћених староседелаца у португалској Америци
(16. – 18. век)*

Сара Кели Лимао Папа (Правни факултет Федералног универзитета у Сеари)

Дискусија

Кратка пауза

11:30

Session IV: Old faiths, new challenges (English session)

- *The Agenda of the Corrector of the Clergy in the Diocese of Prague and its secular equivalent*

Veronika Ondrášková (Masaryk University Faculty of Law)

- *Between freedom and duty: how Jewish Law of obligations merged both*

Agata Nawacka (University of Warsaw College of Interdisciplinary Individual Studies in Humanities and Social Sciences – Kolegium MISH UW)

- *The impact of the merchant's confession in the development of Business Law during the Siglo de Oro: the Tomás de Mercado and Martín de Azpilcueta's casuistic approach to Commercial Law*

Alexis Audemar (University of Lille Centre for Judicial History)

- *The legal status of non-converted indigenous peoples in Portuguese America (16th – 18th centuries)*

Sarah Kelly Limão Papa (Federal University of Ceará Faculty of Law)

Discussion

13:00

Short break

V сесија: Еволуција шеријатског права (енглеска сесија)

Трансформација зине: настајак нових облика зине

Шехрибан Имрак (Универзитет Париз 1 Пантеон-Сорбона, Одељење за историју Африке, Магреба и Средњег истока)

*Изучавање односа између права и религије у мултинационалним
друштвима; случај Османског царства и Републике Турске*

Јасемин Бајкал (Факултет друштвени наука Универзитета Дузце, Одељење за предузетништво)

*Интестатско наслеђивање у Турској. Право инспирисано религијом или и
даље засновано на свом секуларном наслеђу?*

Михал Тутај (Факултет за право и администрацију Универзитета у Варшави)

Шеријатско право у Краљевини Југославији

Симо Илић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Дискусија

Кратка пауза

13:15

Session V: Evolution of Shariah Law (English session)

- *Transformation of the zina: the invention of new types of zina*

Şehriban Imrak (University of Paris 1 Panthéon-Sorbonne, Department for History of Africa, the Maghreb and the Middle East)

- *Examination of the relationship between the concepts of law and religion in multinational societies; the case of the Ottoman Empire and the Republic of Turkey*

Yasemin Baykal (Düzce University Faculty of Social Sciences, Department of entrepreneurship)

- *Intestate succession in Turkey. Law inspired by religion or still based on its secular heritage?*

Michał Tutaj (University of Warsaw Faculty of Law and Administration)

- *Shariah law in the Kingdom of Yugoslavia*

Simo Ilić (University of Belgrade Faculty of Law)

Discussion

14:45

Short break

VI сесија: Промене у верским заједницама на Балкану (српска сесија)

Правно уређење Свете горе са посебним освртом на забрану уласка на Свету гору – аватон

Адријана Илић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Василије Митровски (Правни факултет Универзитета у Београду и Филолошки факултет Универзитета у Београду, Катедра за германистику)

Државна црква у Књажевини и Краљевини Црној Гори

Владимир Џомић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Владе Србије и Београдска митрополија (1878-1889)

Видан Богдановић (Филозофски факултет Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици)

Вјерске заједнице у Босни и Херцеговини од 1878 – 1918. године

Милица Ристић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Кривица, одговорност и право(славље)

Анђела Ристић (Правни факултет Универзитета у Нишу)

15:00 Session VI: Changes in the Religious Communities of the Balkans (Serbian session)

- *Legal status of the Holy Mountain with the special attention drawn to the restriction of access – avaton*

Adrijana Ilić (University of Belgrade Faculty of Law)

Vasilije Mitrovski (University of Belgrade Faculty of Law and Faculty of Philology, Department for German Studies)

- *State Church in the Principality and Kingdom of Montenegro*

Vladimir Džomić (University of Belgrade Faculty of Law)

- *The governments of Serbia and the Metropolitanate of Belgrade (1878-1889)*

Vidan Bogdanović (University of Priština (temporary seat in Kosovska Mitrovica) Faculty of Philosophy)

- *Religious communities in Bosnia and Hercegovina during 1878 – 1918*

Milica Ristić (University of Belgrade Faculty of Law)

- *Guilt, liability, law and Orthodoxy*

Anđela Ristić (University of Niš Faculty of Law)

Трећи дан – субота, 27. март

Треће пленарно предавање:

проф. др Пијетро Ло Јаконо
(LUMSA Универзитет у Риму)

Римокатоличка црква и некатоличке конфесије у историји италијанског правног система

Дискусија

Кратка пауза

VII сесија: Промене у савременој историји (енглеска сесија)

Савремена римокатоличка доктрина – „само“ благи утицај на модерно право или правни систем сам по себи

Софија Лекић (Правни факултет Универзитета у Београду и Факултет политичких наука Универзитета у Београду)

Утицај религије на приватно право: пример брачног права за време Друге пољске републике (1918. – 1939.)

Антони Ципријански (Факултет за право и управу Универзитета у Варшави)

Законодавство и религија у Краљевини Срба, Хвата и Словенаца и Краљевини Југославији

Ђорђе Тимотијевић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Црква, словачка држава за време рата и јеврејска заједница у Нитри

Јан Транжик (Правни факултет Масариковог универзитета)

Дискусија

Кратка пауза

Day 3 - Saturday, March 27th

10:00 **Third keynote lecture:**

Prof. Dr Pietro Lo Iacono
(LUMSA University Rome)

The Roman Catholic Church and non-catholic denominations in the history of the Italian legal system

Discussion

11:15 Short break

11:30 Session VII: Changes in Contemporary History (English session)

- *Contemporary Roman Catholic Doctrine – ‘Only’ A Mild Influence On Modern Law, Or A Legal System In Its Own Right?*

Sofija Lekić (University of Belgrade Faculty of Law and Faculty of Political Sciences)

- *The influence of religion on private law: example of matrimonial law in the Second Polish Republic (1918-1939)*

Antoni Cyprijański (University of Warsaw Faculty of Law and Administration)

- *Legislation and religion in the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenians and Kingdom of Yugoslavia*

Đorđe Timotijević (University of Belgrade Faculty of Law)

- *Church, wartime Slovak State, and Jewish community in Nitra*

Jan Tranžik (Masaryk University Faculty of Law)

Discussion

13:00 Short break

VIII сесија: Контроверзе модерног права и религије (енглеска сесија)

Историја заштите права верника у руском законодавству

Полина Сергејевна Коробова (Правни факултет Националног истраживачког универзитета - Виша економска школа у Санкт Петербургу)

Да ли је прикладно финансирање црква и религијских заједница из државног буџета?

Малгорзата Бишчаник (Факултет за право и администрацију Универзитета у Варшави)

Значај црквеног права за уобличавање принципа favor sexus

Луцијана Алејшо (Правни факултет Универзитета у Лисабону)

Неки верски аспекти и правна регулатива асистираних репродукције: вероватноћа конвергенције у Републици Белорусији

Арина Александровна Сасова (Правни факултет Белоруског државног економског Универзитета)

Дискусија

Кратка пауза

13:15 Session VIII: Controversies of Modern Law and Religion (English session)

▪ *History of protection of the rights of believers in Russian legislation*

Polina Sergeevna Korobova (National Research University Higher School of Economics in St. Petersburg Faculty of Law)

▪ *Is state funding of churches and religious associations appropriate?*

Malgorzata Biszczyk (University of Warsaw Faculty of Law and Administration)

▪ *The importance of canon law in the framing of the principle of favor sexus*

Luciana Aleixo (University of Lisbon Faculty of Law)

▪ *Some Religious and Legal Rules on Assisted Reproductive Technologies: Probability of Convergence in the Republic of Belarus*

Arina Alexandrovna Sasova (Belarusian State Economic University Faculty of Law)

Discussion

14:45 Short break

IX сесија: Однос модерне државе и цркве (српска сесија)

Правноисторијска анализа верских промисорних заклетви владара Србије у 19. и 20. веку

Миљан Лазовић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Православље у Украјини: једна вера – три црквене организације

Николај Сапсај (Правни факултет Универзитета у Београду)

Pravo i religija u Japanu – dvije latice trešnjinog svijeta nakon Meiji restauracije

Филип Новаковић (Правни факултет Универзитета у Бањој Луци)

Канцелпарграф – историјскоправни, црквеноправни и уставноправни аспекти

Василије Марковић (Правни факултет Универзитета у Београду)

Марко Ромић (Правни факултет Универзитета у Бањој Луци)

Биоетичке дилеме питања абортуса: еугенички покрет у Нацистичкој Немачкој

Тамара Загорац (Правни факултет Универзитета у Београду)

Дискусија

Затварање конференције

15:00 Session IX: Relations of the Modern State and Church (Serbian session)

▪ *Legal historical analysis of religious promissory oaths of Serbian rulers in 19th and 20th century*

Miljan Lazović (University of Belgrade Faculty of Law)

▪ *Orthodoxy in Ukraine: one faith – three ecclesiastical organizations*

Nikola Sapsaj (University of Belgrade Faculty of Law)

▪ *Law and religion in Japan – two petals of the cherry blossom after the Meiji restoration*

Filip Novaković (University of Banja Luka Faculty of Law)

▪ *The Pulpit Law – legal-historical, legal-clerical and constitutional aspects*

Vasilije Marković (University of Belgrade Faculty of Law)

Marko Romić (University of Banja Luka Faculty of Law)

▪ *Bioethical dilemmas of abortion: eugenics movement in the Nazi Germany*

Tamara Zagorac (University of Belgrade Faculty of Law)

Discussion

Closing of the conference